

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-07875/2020-ERU

V Ostravě dne 4. listopadu 2020

Č. j. 07875-9/2020-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-07875/2020-ERU a zahájeném dne 11. září 2020 s obviněným z přestupku, společností **JAPSTAV MORAVA s.r.o.**, se sídlem Lubina 449, 742 21 Kopřivnice, IČO: 258 24 783, v řízení zastoupené JUDr. Jiřím Rákem, advokátem se sídlem Štefánikova 58/31, 742 21 Kopřivnice, ev. č. ČAK 02704, ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2019 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, společnost JAPSTAV MORAVA s.r.o., se sídlem Lubina 449, 742 21 Kopřivnice, IČO: 258 24 783 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 9. července 2019 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Petřvald (okres Nový Jičín), u budovy č. p. 369 zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 40.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 30 000 Kč** (slovy: třicet tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 35020.

III. Podle ust. § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve spojení s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení dále ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 35020.

O d ů v o d n ě n í

I. Úvod

Dne 11. září 2020 zahájil Energetický regulační úřad (dále také „Úřad“ či „správní orgán“) doručením příkazu č. j. 07875-3/2020-ERU ze dne 11. září 2020 správní řízení s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly vedené pod sp. zn. 01702/2020-ERU zahájené dne 19. února 2020 podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „kontrolní řád“).

II. Kontrolní zjištění

Předmětem kontroly vedené pod sp. zn. 01702/2020-ERU bylo dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 25. března 2020 Protokol o kontrole [REDAKCE] č. j. 01702-7/2020-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Kontrolou bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení prováděl dne 9. července 2019 v obci Petřvald (okres Nový Jičín), u budovy č. p. 369 činnost v blízkosti středotlakého plynovodu IPE DN 40, (dále také „plynárenské zařízení“), v důsledku které došlo v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona k poškození tohoto energetického zařízení. Dne 15. dubna 2020 byly Úřadu doručeny námítky účastníka řízení proti protokolu o kontrole, které byly následně dne 12. května 2020 nadřízenou osobou kontrolujících zamítnuty jako nedůvodné.

III. Průběh správního řízení

Dne 1. září 2020 byl do správního spisu vložen kontrolní spis sp. zn. 01702/2020-ERU, o čemž byl téhož dne vyhotoven Záznam o vložení do spisu, č. j. 07875-2/2020-ERU.

Dne 11. září 2020 vydal Úřad příkaz č. j. 07875-3/2020-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen téhož dne (dále jen „příkaz“). Uvedeným příkazem uznal Úřad účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. Úřad účastníkovi řízení výrokem II. uvedeného příkazu uložil pokutu ve výši 44 000 Kč.

Dne 18. září 2020 byl Úřadu doručen odpor účastníka řízení proti příkazu. Odpor byl podán v zákonem stanovené lhůtě. Účastník řízení v odporu namítá, že výrok napadeného příkazu je obecný, nekonkrétní, neúplný a nepřezkoumatelný, protože neuvádí, jakou činností účastník řízení přestupek spáchal. Z příkazu není účastníkovi řízení zřejmé, zda použití zemního stroje při uvolňování betonové roury byl nesprávný postup. Obviněný namítá, že v samotném výroku ad. I. a ani v odůvodnění není k prokázání protiprávnosti jeho jednání uveden jediný důkaz či skutečnost, která by tuto protiprávnost zakládala, když samotným správním orgánem bylo v protokolu o kontrole konstatováno splnění všech náležitostí při provádění díla, resp. nebylo uvedeno nic, co by protiprávnost jeho jednání prokazovalo poukazem na konkrétní skutečnost. Pokud není protiprávnost prokázána, pak zde není naplněn ani znak trestnosti. Zcela potom schází označení, která činnost podle energetického zákona je přestupkem, když odkaz na obecné znění ze zákona je zcela nedostačující.

Účastník řízení rouru odkopal ručně a teprve pak k jejímu vyzdvižení použil stroj. Účastník řízení má za to, že neporušil žádnou konkrétní zákonem uloženou povinnost a že učinil veškeré činnosti, které měly poškození zabránit, ať již administrativní, tak technologické. Dle provedených ručně kopaných sond se plynárenského zařízení mělo nacházet v hloubce 80 cm pod povrchem, ale v místě poškození se nacházelo v hloubce jen 40 cm po povrchu a nebylo opatřeno pískovým obsypem ani výstražnou fólií.

Dne 30. září 2020 zaslal správní orgán zástupci účastníka řízení přípis označený jako Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit aktuální majetkové poměry, č. j. 07878-7/2020-ERU, který byl zástupci účastníka řízení doručen téhož dne. Úřad účastníka řízení vyrozuměl v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí, o možnosti doložit majetkové poměry a možnosti požádat o nařízení ústního jednání v souladu s ust. § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Dne 9. října 2020 byl Úřadu doručen přípis zástupce účastníka řízení, ve kterém odkazoval na námitky proti protokolu o kontrole a dále uvedl, že majetkové poměry účastníka řízení se v roce 2020 prudce zhoršily následkem uzavření ekonomiky kvůli epidemii COVID-19. Tyto majetkové poměry účastník řízení dokazoval Rozvahou v plném rozsahu za období do 31. srpna 2020, Výkazem zisku a ztráty v plném rozsahu za období 31. srpna 2020 a podklady pro přiznání k dani z příjmů právnických osob za rok 2020.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu s ust. § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

IV. Popis skutkového stavu

Zemní práce v obci Petřvald (okres Nový Jičín), u budovy č. p. 369 účastník řízení prováděl na základě smlouvy o dílo [REDAKCE] uzavřené dne 15. května 2019 s Obcí Petřvald, se sídlem Petřvald 1 – Petřvald 175, 742 60 Petřvald, IČO: 002 98 263. Předmětem smlouvy bylo provedení stavby [REDAKCE] (dále jen „stavba“). Staveniště bylo účastníku řízení předáno dne 18. června 2019.

Správce plynárenského zařízení vydal dne 6. června 2019 stanovisko k existenci plynárenského zařízení v zájmovém území provádění prací pod [REDAKCE] spolu s Detailním záměrem plynárenského zařízení, s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání. Toto stanovisko bylo v době poškození plynárenského zařízení platné.

Dne 13. června 2019 společnost GasNet Služby, s.r.o. (tehdy „GridServices, s.r.o.“), se sídlem Plynárenská 499/1, Zábrdovice, 602 00 Brno, IČO: 279 35 311, vytyčila polohu plynárenského zařízení v terénu, s platností 2 měsíců. Toto vytyčení tedy bylo v době poškození plynárenského zařízení platné. V protokolu o vytyčení je uvedeno „*Veškeré práce v blízkosti plynovodu je nutné provádět ručně.*“ a „*Přesné hloubkové uložení nebylo stanoveno.*“

Dne 9. července 2019 došlo v obci Petřvald (okres Nový Jičín), u budovy č. p. 369 k poškození plynárenského zařízení. Dle vyjádření účastníka řízení během kontroly poškození způsobil zaměstnanec účastníka řízení při uvolňování betonové roury staré kanalizace

bagrem. Účastník řízení před výkopem provedl ručně kopané sondy, které měly ověřit polohu plynárenského zařízení. V místě provedených sond bylo plynárenské zařízení v dostatečné hloubce a opatřeno pískem a výstražnou fólií. V místě poškození se ale plynárenské zařízení nacházelo přímo pod betonovou rourou, v hloubce asi 40 cm pod povrchem a nebylo opatřeno pískový obsypem ani výstražnou fólií. K vlastnímu poškození plynárenského zařízení nedošlo přímo kontaktem s lžící bagru, ale zlomením kusu betonu a jeho přitlačením k plynárenskému zařízení, kdy část betonu prorazila plynárenské zařízení.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 275 m³ plynu do ovzduší za dobu 43 minut a k přerušení dodávky plynu 3 konečným zákazníkům (kategorie domácnost) po dobu cca 3 hodiny 15 minut, jak vyplývá z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení, číslo hlášení v SAP ESM: [REDAKCE] (dále jen „protokol o narušení“) ze dne 9. července 2019 a z Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ [REDAKCE] ze dne 11. července 2019. Z protokolu o narušení dále vyplývá, že zemní práce byly prováděny strojně a že vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo viditelné.

Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly uhrazeny účastníkem řízení.

V. Právní hodnocení

V. I Použitá právní úprava

Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.

Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky se přestupkem rozumí společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon.

Zákon o odpovědnosti za přestupky byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován dvakrát a to nejnověji nálezem Ústavního soudu č. 325/2020 Sb. s účinností od 22. července 2020. Energetický zákon byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován jednou, a to zákonem č. 131/2015 Sb., kdy tato novela nabyla účinnosti 1. ledna 2020.

S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení energetického zákona a jeho novelizovaného

znění a dospěl k závěru, že ustanovení relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, a též trestnost tohoto jednání z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorií přestupku, zůstala obsahově totožná. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno (tj. podle energetického zákona a zákona o odpovědnosti za přestupky).

V. II. Obecný právní rámec

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V. III. Právní posouzení skutku

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození energetického zařízení, a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností energetické zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě zaměstnanec účastníka řízení, který prováděl zemní práce (uvolňování betonové roury staré kanalizace), při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení. Jednání zaměstnance účastníka řízení je přičitatelné účastníkovi řízení, když zaměstnanec vykonával činnost pro účastníka řízení a tato byla v příčinné souvislosti s porušením povinnosti uložené účastníkovi řízení [ust. § 20 odst. 1 ve spojení s ust. § 20 odst. 2 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky].

Lze tak uzavřít, že účastník řízení nese odpovědnost za spáchání předmětného přestupku.

V. IV. Vypořádání námitek účastníka řízení

K námitce, že vytýkaný skutek není ve výroku dostatečně konkretizován, správní orgán uvádí, že účastníkovi je vytýkáno porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně ve smyslu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Výrok, že účastník řízení „*prováděl dne 9. července 2019 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Petřvald (okres Nový Jičín), u budovy č. p. 369 zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 40*“ popisuje nejen čas a místo spáchání přestupku, ale i jednání, kterým byla naplněna formální stránka přestupku podle ust. § 91a odst. o) energetického zákona, t. j. zemní práce, prováděné účastníkem řízení, měly za následek poškození plynárenského zařízení. Výše uvedený výrok postačuje pro popis jednání, které je účastníkovi řízení kladeno za vinu, a je v tomto ohledu v souladu s rozhodovací praxí Úřadu.

K námitce, že účastník řízení před zahájením stavebních prací učinil všechny potřebné úkony (smlouva o dílo, předání staveniště, stanovisko správce plynárenského zařízení, vytyčení polohy) správní orgán uvádí, že provedení těchto úkonů nerozporoval ani v zrušeném příkazu a nečiní tak ani nyní. Jejich provedení však bez dalšího nestačí ke zbavení odpovědnosti účastníka řízení za přestupek.

K námitce účastníka řízení, kdy považuje za nejasné, zda je použití stroje považováno za nesprávný postup pro odstranění betonové roury, správní orgán uvádí, že dle podmínek uvedených v protokolu o vytyčení ze dne 13. června 2019 měly být veškeré činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení prováděny ručně. Účastník řízení si na základě provedeného vytyčení a ručně kovaných sond byl vědom, že výkop bagrem provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení, byť se domníval, že se plynárenské zařízení nachází ve větší hloubce. I kdyby se účastník řízení domníval, že vyjmutí betonové roury jinak než strojně nebylo možné provést, skutečnost, že při něm poškodil plynárenské zařízení, svědčí o nedostatečné opatrnosti při provádění této činnosti. Správní orgán se proto neztotožňuje s názorem účastníka řízení, že dodržel všechny své povinnosti a učinil vše potřebné, aby poškození plynárenského zařízení zabránil.

Ke skutečným, že plynárenské zařízení nebylo uloženo v souladu s normami ČSN (bylo uloženo v hloubce pouze 40 cm bez pískového obsypu a výstražné fólie) správní orgán, přihlížel jako k polehčujícím okolnostem již ve zrušeném příkazu a činí tak i nyní. Skutečnosti, že plynárenské zařízení bylo uloženo v nevhodné hloubce a chyběly mu ochranné prvky, však účastníka řízení nezabavují odpovědnosti za poškození plynárenského zařízení.

K majetkovým poměrům účastníka řízení se správní orgán vyjádří níže v části „VI. Uložení správního trestu“ tohoto rozhodnutí.

V. V. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 275 m³ plynu do ovzduší za dobu 43 minut a k přerušení dodávky plynu 3 konečným zákazníkům po dobu 3 hodiny 15 minut. Správní orgán má za to, že v jednání účastníka řízení lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V daném případě jsou naplněny formální znaky přestupku, zároveň je přítomen i materiální znak ve formě minimálně nepatrné a teprve při stanovení sankce bude správní orgán materiální stránku posuzovat a sankci individualizovat právě s ohledem na „míru“ materiální stránky. Takový postup plně koresponduje rovněž s preventivně-ochrannou funkcí správního trestu. Správní orgán tak konstatuje, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku.

V. VI. Odpovědnost za přestupek

Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Správní orgán poukazuje, že tento institut liberace je koncipován, aby dopadal na skutečnosti objektivního charakteru, což je zdůrazněno i dikcí „úsilí, které bylo možno požadovat“ a nikoli „úsilí, které by bylo možné po právní osobě požadovat s ohledem na její poměry“.

Účastník řízení si byl na základě stanoviska správce plynárenského zařízení vědom, že se v prostoru stavby nachází plynárenské zařízení. Poloha plynárenského zařízení byla účastníku řízení známa na základě platného vytyčení a shodu s vytyčením si ověřil i ručně kopanými sondami. Účastník řízení však přesto prováděl v místě křížení plynárenského zařízení s betonovou rourou kanalizace zemní práce strojně, což bylo v rozporu s podmínkami v protokolu o vytyčení, podle něhož měl práce v blízkosti plynárenského zařízení provádět ručně. Uvedené svědčí o tom, že účastník řízení při své činnosti nepostupoval s dostatečnou opatrností a tedy nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil porušením ust. § 68 odst. 3 téhož zákona. Správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu.

VI. Uložení správního trestu

Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Podle ust. § 36 téhož zákona lze správní trest uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty. Napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.

Z povahy provedení přestupku nepřipadá v úvahu uložit účastníkovi řízení správní trest propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť cena stroje použitého účastníkem řízení ke spáchání přestupku je ve zjevném nepoměru ke způsobenému následku a takový trest by byl zcela nepřiměřený. Uložení správního trestu ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přichází v úvahu jen tehdy, pokud to zákon výslovně stanoví. V posuzovaném případě je tak možno účastníkovi řízení uložit pouze trest ve formě napomenutí nebo pokuty.

K uložení správního trestu ve formě napomenutí v nyní posuzované věci správní orgán neshledal důvod, a to zejména s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť by takový trest byl nepřiměřeně nízký. Správní orgán proto v daném případě vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné uložit správní trest ve formě pokuty.

V projednávaném případě ani nebude aplikován institut upuštění od správního trestu podle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k (i) povaze

a závažnosti přestupku a jeho následkům, (ii) rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Nadto správní orgán uvádí, že ukládání správního trestu formou pokuty zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech. Úřad je při stanovení výše trestu také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.

Podle ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu uložit ve výši stanovené zákonem. Není-li výše pokuty zákonem stanovena, pokutu lze uložit ve výši nepřesahující částku 1 000 Kč.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto přestupku.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení.

Dále správní orgán přihlížel podle ust. § 38 písm. a), b), c) a d) zákona o odpovědnosti za přestupky k významu a rozsahu následku přestupku, ke způsobu spáchání přestupku a okolnostem spáchání přestupku. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k majetkovým poměrům pachatele.

V důsledku jednání účastníka řízení došlo k poškození středotlakého plynovodu, tedy, z hlediska energetického, zařízení většího významu, což správní orgán hodnotil jako okolnost zvyšující závažnost přestupku. Tuto skutečnost správní orgán hodnotil jako okolnost zvyšující závažnost přestupku i proto, že středotlaký plynovod podléhá jiným legislativním a technickým požadavkům (požadavky na materiál, hloubku uložení, tlakování, trasování, ochranné prvky apod.), než např. plynovodní přípojky, a tudíž je poškození takového plynárenského zařízení závažnější.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 275 m³ plynu do ovzduší a k přerušení dodávky plynu 3 konečným zákazníkům. Tyto skutečnosti správní orgán hodnotil jako okolnosti zvyšující závažnost přestupku.

Za okolnost zvyšující závažnost přestupku dále správní orgán považuje skutečnost, že k poškození plynárenského zařízení došlo strojně, byť plynárenské zařízení nebylo poškozeno přímým kontaktem se strojem, ale v souvislosti s manipulací s betonovou rourou.

Správní orgán hodnotil jako přitěžující okolnost skutečnost, že účastník řízení byl již v minulosti uznán vinným ze spáchání správního deliktu ve věcné působnosti Úřadu, a to konkrétně: příkazem č. j. 01435-3/2015-ERU ze dne 16. února 2015, který nabyl právní moci dne 25. února 2015 byl účastník řízení uznán vinným ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický

zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2014, a byla mu uložena pokuta 20 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Toto potrestání hodnotí správní orgán jako přitěžující okolnost ve smyslu ust. § 40 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky.

Úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy hodnotil správní orgán jako polehčující okolnost.

Dále správní orgán hodnotil jako polehčující okolnost skutečnost, že se plynárenské zařízení nacházelo v nedostatečné hloubce (neodpovídalo TPG 702 04 bod 6.4.1 krytí potrubí nejméně 0,8 m a nejvýše 1,5 m) a nebylo řádně opatřeno pískovým obsypem ani výstražnou fólií.

Správní orgán se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Správní orgán z podkladů, které účastník řízení zaslal jako přílohu svého podání ze dne 9. října 2020, zjistil, že za období od 1. ledna 2020 do 31. srpna 2020 činí výsledek hospodaření účastníka řízení po zdanění [redacted] jeho čistý obrat [redacted] jeho tržby z prodeje výrobků a služeb [redacted] a jeho tržby za prodej zboží [redacted]. Ke dni 7. října 2020 pak výsledek hospodaření účastníka řízení před zdaněním činil [redacted]. Naproti tomu v roce 2019 činil výsledek hospodaření účastníka řízení po zdanění [redacted] jeho čistý obrat [redacted] jeho tržby z prodeje výrobků a služeb [redacted] a jeho tržby za prodej zboží [redacted]. Majetkové poměry účastníka řízení se tedy v roce 2020 oproti roku 2019 významně zhoršily a v současnosti se účastník řízení nachází ve ztrátě.

Podle rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 9/2008-133 ze dne 20. dubna 2010, se likvidační pokutou rozumí sankce, „*kteřá je nepřiměřená osobním a majetkovým poměrům pachatele deliktu do té míry, že je způsobilá mu sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží*“. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. dubna 2015, č. j. 4 As 236/2014-85, vyplývá, že ani záporný výsledek hospodaření by nebyl překážkou pro uložení pokuty a neznamenal by ani, že uložena pokuta je likvidační. Je totiž třeba hodnotit celkovou situaci účastníka řízení, jakožto právnické osoby (jeho celkový příjem a hmotný majetek).

Vzhledem k tomu, že výměra pokuty dle příkazu představuje významnou část zisku účastníka řízení za období prvních osmi měsíců roku 2020 a následně se účastník řízení propadl do ztráty, má správní orgán za to, že v případě uložení pokuty v této výměře může hrozit ohrožení účastníka řízení (případně jeho podnikání). Na základě výše uvedeného a s přihlédnutím k zásadě individualizace trestu z hlediska poměrů pachatele přistoupil správní orgán k mimořádnému snížení výše pokuty oproti pokutě uložené v příkazu. Nutnost zohledňování poměrů pachatele úzce souvisí s účelem trestu z hlediska individuální i generální prevence. Správní orgán přihlédl k majetkovým poměrům pachatele do té míry, aby výsledná pokuta byla sice citelným zásahem do jeho majetkové sféry, nikoli však zásahem vzhledem ke svému účelu nepřiměřeným, který má likvidační účinky.

Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností uložil správní orgán účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem.

Pokud by se i přesto účastník řízení domníval, že výši pokuty stanovenou tímto rozhodnutím není schopen jednorázově uhradit, upozorňuje správní orgán na ust. § 156 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, jenž stanoví podmínky, na základě kterých je správce daně (správní orgán) oprávněn na žádost daňového subjektu (účastníka řízení) nebo z moci úřední povolit úhrady daně (pokuty) na splátky. Účastník řízení tak může požádat o rozložení pokuty na splátky.

Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta uložená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, vyhovuje zákonnému požadavku, tj. pokuty až do výše 15 000 000 Kč, a že byla stanovena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VII. Náklady řízení

Výrokem III. tohoto rozhodnutí je účastníkovi řízení ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka nákladů řízení částku ve výši 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Lukáš Tecl, v.r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava